

EKONOMİYE DAİR ÖNE ÇIKAN DÜZENLEMELER

24 KASIM – 30 KASIM 2022

(24-30 Kasım 2022)¹

- 1. TCMB, Kasım ayı Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizini 150 baz puan düşürerek yüzde 9,50 seviyesine çekti.** Kurul, kararın gerekçesini açıkladığı metinde, azalan dış talebin toplam talep koşulları ve üretim üzerindeki etkilerinin yakından izlendiğini belirterek, küresel büyümeye yönelik belirsizliklerin ve jeopolitik risklerin daha da arttığı bir dönemde sanayi üretiminde yakalanan ivmenin ve istihdamdaki artış trendinin sürdürülmesi ile arz ve yatırım kapasitesindeki yapısal kazanımların sürekliliği açısından finansal koşulların destekleyici olmasının kritik önem arz ettiğini ve bu çerçevede politika faizinin 150 baz puan düşürülmesine karar verildiğini ifade etmiştir. Kurul, buna karşılık mevcut politika faizinin küresel talebe ilişkin artan riskleri dikkate alarak yeterli düzeyde olduğunu değerlendirmiş, Ağustos ayında başlatılan faiz indirim döngüsünün sonlandırılmasına karar verdiği de belirtmiştir.²
- 2. TCMB Kasım 2022 dönemi Finansal İstikrar Raporunu yayımlandı.** Raporda, gelişmiş ülkelerde resesyon beklentilerinin artması nedeniyle küresel iktisadi faaliyetin yavaşladığı; ülkelerin iktisadi büyüme ve enflasyon görünümündeki farklılıklara bağlı olarak merkez bankalarının para politikası adımlarında ve iletişimlerinde ayrışma gözlemlendiği belirtilmiştir. Gelişmiş ülkelerin uzun vadeli tahvil getirilerindeki oynaklık ve fonlama maliyetlerindeki artışın gelişmekte olan ülkelere yönelen portföy akımlarına ilişkin riskleri canlı tuttuğu ancak, Türkiye’de emsal ülkelere göre oldukça düşük olan hanehalkı borçluluğunun, son 10 çeyrek boyunca kesintisiz azalmaya devam ettiği, bu durumun finansal riskleri azalttığı ifade edilmiştir. Ayrıca, reel sektörün finansal varlıklarının, yükümlülüklerine göre daha güçlü artışını sürdürdüğü; likidite, kârlılık ve borç ödeme göstergelerinin olumlu seyrettiği belirtilmiştir. TL firma kredileri toplam kredilerde sürükleyici olurken, 2022 yılı Nisan ayı ve sonrasında alınan makroihtiyati tedbirlerin kredi büyümesindeki ivmelenmeyi sınırlandırdığı vurgulanmıştır.³
- 3. Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) matrah düzenlemesi Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi.** İlgili kararla, Motor silindir hacmi 1600 metreküp altındaki araçlarda yüzde 45 ÖTV oranı için esas alınan matrah eşiği 120 bin liradan 184 bin liraya, Yüzde 50 ÖTV oranı için esas alınan matrah eşiği 150 bin liradan 220 bin liraya, Yüzde 60 ÖTV oranı için esas alınan matrah eşiği 175 bin liradan 250 bin liraya, Yüzde 70 ÖTV oranı için esas alınan matrah eşiği 200 bin liradan 280 bin liraya yükseltilmiştir. Motor silindir hacmi 1600 metreküp üstündeki otomobillerin matrahlarında herhangi bir değişikliğe gidilmezken, elektrik motoru da olanlardan elektrik motor gücü 50 kilovattı geçip, motor silindir hacmi 1600 cc’yi geçip 1800 cc’yi geçmeyen hibrit motorlu araçlarda da yüzde 45 ÖTV oranı için esas alınan ÖTV matrah eşiği 130 bin liradan 228 bin liraya, yüzde 50 ÖTV oranı için esas alınan ÖTV matrah eşiği ise 210 bin liradan 350 bin liraya yükseltilmiştir.⁴
- 4. Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, Covid-19 pandemisi sürecinde alınan önlemler kapsamında kesilen para cezalarının tahsil edilmemesine ilişkin tebliğ yayımladı.** Resmi Gazete’de yayımlanan “Tahsilat Genel Tebliği” ile Covid-19 salgını nedeniyle alınan önlemler çerçevesinde, 11 Mart 2020 ile 9 Kasım 2022 (bu tarih hariç) arasında yapılan tespitlere istinaden Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile Kabahatler Kanunu kapsamında idari para cezası verilmeyecek, verilmiş idari para cezaları tebliğ edilmeyecek, tebliğ edilmiş olanların tahsilatı yapılmayacaktır. Daha önce tahsil edilen idari para cezaları ise iade edilmeyecektir.⁵

- Yeniden değerlendirme oranı 2022 yılı için yüzde 122,93 olarak tespit edildi.** Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'ne göre, Vergi Usul Kanunu uyarınca yeniden değerlendirme oranının, yeniden değerlendirme yapılacak yılın Ekim ayında (Ekim dahil) bir önceki yılın aynı dönemine göre Türkiye İstatistik Kurumunun yurt içi üretici fiyat endeksinde meydana gelen ortalama fiyat artış oranı olduğu ve bu oranın Bakanlıkça Resmi Gazete ile ilan edilmesi gerektiği belirtilmiş ve bu kapsamda, yeniden değerlendirme oranının 2022 yılı için yüzde 122,93 olarak belirlendiği kaydedilmiştir.⁶

Kaynaklar:

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² TCMB, Faiz Oranlarına İlişkin Basın Duyurusu (2022-47). (24 Kasım 2022). Erişim adresi: <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/tr/tcmb+tr/main+menu/duyurular/basin/2022/duy2022-47>

³ TCMB, Finansal İstikrar Raporu - Kasım 2022, Sayı 35. (25 Kasım 2022). Erişim adresi: <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Yayinlar/Raporlar/Finansal+Istikrar+Raporu/2022/Sayi+35>

⁴ 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa Ekli (II) Sayılı Listede Yer Alan Bazı Malların Özel Tüketim Vergisi Oranlarına Esas Özel Tüketim Vergisi Matrahlarının Yeniden Tespiti Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6417). Resmi Gazete, Sayı: 32023. (24 Kasım 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/11/20221124-2.pdf>

⁵ Tahsilat Genel Tebliği (Seri: B Sıra No:16). Resmi Gazete, Sayı: 32024. (25 Kasım 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/11/20221122-3.pdf>

⁶ Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 542). Resmi Gazete, Sayı: 32023. (24 Kasım 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/11/20221124-4.htm>

